

Desuden sikrer det foreslåede nye stk. 4, at tillidsrepræsentanter på en virksomhed ikke uden om sikkerhedsrepræsentanterne kan lave en aftale med ledelsen om, at deres funktioner ophører og overgår til tillidsrepræsentanterne. Hvis en afdeling eller flere ønsker at have egne sikkerhedsrepræsentanter, fremgår denne ret af stk. 4.

Med stk. 4 fastslås det endvidere, at grupper som f.eks. dagplejere også får ret til at vælge deres egne sikkerhedsrepræsentanter, en ret, de ikke har i dag. Hertil kommer f.eks. personer, som er i aktivering og ikke har egen tillidsrepræsentant.

Eventuelle aftaler, som arbejdsministeren bemyndiger, må derfor nødvendigvis respektere dette princip om retten til at vælge egne sikkerhedsrepræsentanter.

Til nr. 2

Tillidsrepræsentanten kan i henhold til hovedaftalen, som omtaler fredspligt, vanskeligt stoppe arbejdet uden at bringe sig i vanskeligheder i forhold til fagretlige regler. Sikkerhedsrepræsentanter derimod forventes ikke at have andre interesser end de ansattes sikkerhed og sundhed og spiller derfor en nøglerolle i samarbejdet om sikkerhed og sundhed på virksomheden.

Retten til at stoppe arbejdet i tilfælde af alvorlig og umiddelbar fare fremgår i dag ikke klart af gældende dansk arbejdsmiljølovgivning, også selv om Danmark har underskrevet ILO-konvention nr. 155, hvor retten er direkte nævnt. EU's rammedirektiv omtaler dette eksplicit i modsætning til dansk lovgivning.

Således er rammedirektivets artikel 8 ikke blevet implementeret til gavn for arbejdstagerne. Ifølge artikel 8, stk. 4, kan en arbejdstager, der i tilfælde af alvorlig og umiddelbar fare, som ikke kan undgås, forlader sin arbejdsplads eller et farligt område, ikke lægges dette til last og skal beskyttes mod alle skadelige og urimelige konsekvenser i overensstemmelse med national lovgivning eller praksis. Desuden skal han/hun have mulighed for selv at træffe hensigtsmæssige foranstaltninger for at undgå følgerne af en sådan fare.

I dansk arbejdsmiljølovgivning er dette problem beskrevet i lovens § 26, stk. 2, og § 28, stk. 2, men udelukkende som en pligt til at underrette arbejdsgiveren eller dennes repræsentant

om faren. Dvs. der er ikke formuleret nogen ret til at forlade arbejdet endelige stoppe arbejdet.

I flere lande har sikkerhedsrepræsentanter en formuleret ret til at stoppe arbejdet. Da disse må formodes at have mere viden om konsekvenserne end andre ansatte, er det således af forebyggende værdi at formulere denne ret specifikt som en rettighed, som ikke kun gælder ansatte, men især sikkerhedsrepræsentanter.

Til nr. 3

Regeringens handlingsplan »Rent arbejdsmiljø år 2005« taler meget om forebyggelse af arbejdsskader og lægger vægt på bl.a. indeklima og psykosociale risikofaktorer. Ikke desto mindre har brancher som kontor og administration og undervisning stadig ikke pligt til at uddanne deres sikkerhedsorganisation og dermed sikkerhedsrepræsentanterne i sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål. Denne indskrænkning er fastsat i lovgivningen gennem bekendtgørelse nr. 469 af 6. oktober 1983 om sikkerhedsuddannelse.

At undtage grupper på arbejdsmarkedet fra viden og uddannelse kan ikke være i overensstemmelse med regeringens visioner om forebyggelse og rent arbejdsmiljø år 2005. Tilføjjelsen sikrer, at der skal tages initiativ til, at også kontor, administration, service og undervisning bliver ligestillet med resten af arbejdsmarkedet. Dvs. en forældet opdeling i farlige og ikkefarlige brancher ophæves, ikke mindst i lyset af ny forskning i arbejdsmiljø, som peger på psykosociale risikofaktorer og ergonomi, som væsentlige årsager til dårligt arbejdsmiljø i disse brancher.

Desuden vil det være i overensstemmelse med både ILO- og EU-rekommandationer.

Til nr. 4

Ændringsforslaget er en konsekvens af den i ændringsforslag nr. 1 foreslåede ret til at vælge egne sikkerhedsrepræsentanter, en ret, som der ikke kan gøres indskrænkninger i.

Til nr. 5

Der er ingen grund til at involvere de centrale lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer i, hvordan man på den enkelte virksomhed tilrettelægger sikkerheds- og sundhedsarbejde.